

**Project Gaswinning VDW
Het participatieplan
Herziene versie**

14 april 2023

Inhoud

1. Introductie participatieplan gaswinning VDW	3
2. Participatieplan	4
2.1 Visie op participatie in dit project	4
3. Vormgeven participatie	6
4. Participatie RCR-procedure gaswinning VDW	7
4.1 Afstemmingsoverleg	7
4.2 Werksessie	7
4.3 Participatie voor locatie alternatieven	7
4.4 Informatiebijeenkomsten	8
4.5 Besluitvorming	8
4.6 Online projectpagina's	9
4.7 Algemene informatievoorziening tijdens het hele project	9
Bijlage	10
Bijlage 1: Reacties voorstel voor participatie 2021	10

1. Introductie participatieplan gaswinning VDW

In dit participatieplan leest u hoe het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de rijkscoördinatierегeling (RCR) voor het project gaswinning VDW uitvoert en hoe de participatie wordt ingericht door EZK en Vermilion Energy Netherlands B.V. (Vermilion). Alle verschillende documenten voor participatie zijn gepubliceerd op: rvo.nl/gaswinning-vdw en vermilionenergy.nl/vdw.

Het participatieplan is een levend document en is aangepast naar aanleiding van de reacties die EZK en Vermilion hebben ontvangen op het voorstel voor participatie van 17 december 2020. Daarna is het participatieplan geüpdatet met inbreng van de omgeving in verschillende participatieprocessen om deze in lijn te houden met de lopende RCR-procedure voor gaswinning VDW.

Vermilion wil vanaf een nieuw aan te leggen locatie aardgas winnen uit de kleine gasvelden VDW-A en VDW-B. Vanaf deze locatie wordt het gas gewonnen en wordt het uiteindelijk door Gasunie verder getransporteerd via ondergrondse transportleidingen naar Nederlandse huishoudens en bedrijven. Het kabinet heeft de politieke keuze gemaakt voor gaswinning uit eigen bodem als het veilig kan en zolang er vraag is naar gas. Op basis van artikel 141a van de Mijnbouwwet is de RCR van toepassing op dit initiatief. Binnen deze RCR vindt de besluitvorming op de plannen van Vermilion plaats.

EZK is doorlopend in gesprek met de betrokken (regionale) overheden over de laatste stand van zaken van de procedure. De inhoudelijke beoordeling van het initiatief vindt tijdens deze procedure plaats. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, werkt EZK voor deze procedure nu al zo veel mogelijk volgens deze nieuwe wet. Dat betekent onder andere een uitgebreid participatietraject.

Wilt u bijdragen aan de uitwerking van de plannen? Dat kan. EZK en Vermilion nodigen medeoverheden, inwoners, organisaties en bedrijven van harte uit om mee te denken over de invulling van de plannen voor winning uit de gasvelden VDW-A en VDW-B, zo is er al volop ruimte geboden om mee te denken over de plek van de nieuwe locatie en blijft er ruimte en aandacht voor de wensen uit de omgeving. EZK en Vermilion vinden het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de uitwerking van de plannen voor dit project. Hoe dat kan, leest u in dit document.

2. Participatieplan

EZK en Vermilion vinden participatie van de omgeving in het project belangrijk, omdat daarmee rekening kan worden gehouden met de belangen en wensen van de omgeving. Doel van participatie is dat de projectorganisatie en uiteindelijk de verantwoordelijk staatssecretaris voor mijnbouw, de omgeving en haar belangen goed kent, om deze in afwegingen mee te nemen en zorgvuldige keuzes te kunnen maken. EZK en Vermilion willen met de omgeving werken aan een relatie van wederzijds begrip en vertrouwen, waar belanghebbenden hun kennis, bezwaren, wensen en ideeën kunnen inbrengen.

Het project Gaswinning VDW staat niet op zichzelf. De omgeving waar het project wordt uitgevoerd, is dezelfde omgeving waar Vermilion ook bij andere kleine velden actief is. Voor deze eerdere projecten zijn in het verleden informatieavonden gehouden, bezoeken op locatie georganiseerd, afspraken gemaakt en adviezen en zienswijzen ingediend. Regionale overheden, maatschappelijke organisaties en een deel van de bedrijven en bewoners zijn daardoor al bekend met het project Gaswinning VDW. Participatie met deze omgevingspartijen start dan ook niet vanaf nul, maar is een doorgaand proces. Om invulling te geven aan wat de Omgevingswet vraagt, betrekken EZK en Vermilion omgevingspartijen zo veel mogelijk in het proces.

2.1 Visie op participatie in dit project

Voor dit project hanteren EZK en Vermilion enkele uitgangspunten die de wijze bepalen waarop de contacten met belanghebbenden worden aangegaan en onderhouden. Als omgevingspartijen de onderstaande uitgangspunten niet herkennen, kunnen zij EZK en/of Vermilion hierop aanspreken.

EZK en Vermilion kennen de belangen en weten wat er speelt

Dit doen EZK en Vermilion doordat in een vroeg stadium is begonnen met participatie door met partijen aan tafel te zitten. Dit wordt doorgezet bij alle fasen van het project. Betrokkenheid kan op verschillende manieren vorm krijgen, bijvoorbeeld door één-op-één met elkaar in gesprek te gaan of werksessies met een grotere groep te organiseren. Iedereen die daar behoefte aan heeft, wordt in de gelegenheid gesteld betrokken te zijn. Belangrijk is het om tijd te besteden aan het begrijpen van elkaars belangen, beelden, ideeën en plannen. Dit stelt EZK en Vermilion ook in staat om de belangrijkste vraagstukken snel boven tafel te krijgen en de omgevingspartijen te zoeken die hier een belang bij hebben.

Streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen

Op lokaal (project) niveau zoeken EZK en Vermilion samen met de omgeving naar oplossingen om zoveel als mogelijk de kwaliteit van het eindresultaat te verbeteren en aan te sluiten bij behoeften of vragen. EZK en Vermilion zetten hun expertise in en benutten de kennis en kunde van omgevingspartijen. Bijvoorbeeld door te kijken naar landschappelijke inpassing, de route voor de toegang naar de locatie of door een meerwaarde te creëren bij een (regionale) ontwikkeling.

Partijen meenemen in de keuzes die voorliggen en transparant zijn in afwegingen

Dit betreft het delen van informatie, het geven van inzicht in de vraagstukken die voorliggen en helder zijn over de processtappen door deze te benoemen in een online gepubliceerde infographic en in (online) bijeenkomsten. Door deze informatie vroegtijdig te bespreken, stemmen partijen verwachtingen op elkaar af. EZK en Vermilion maken de keuzes die zijn gemaakt en nog gemaakt gaan worden inzichtelijk. Daarbij geven zij aan wat wel en niet kan en leggen uit waarom. Ook als er besluiten genomen worden waar mensen niet (helemaal) voor zijn.

Helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid

Voor EZK en Vermilion is het belangrijk dat voor de samenwerkingspartners en omgevingspartijen duidelijk is wie EZK en Vermilion zijn, wat zij doen en waarom zij dat doen. Vermilion en EZK hebben een maatschappelijke taak uit te voeren en willen dat met respect voor de omgeving doen. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid mee richting alle belanghebbenden in de omgeving.

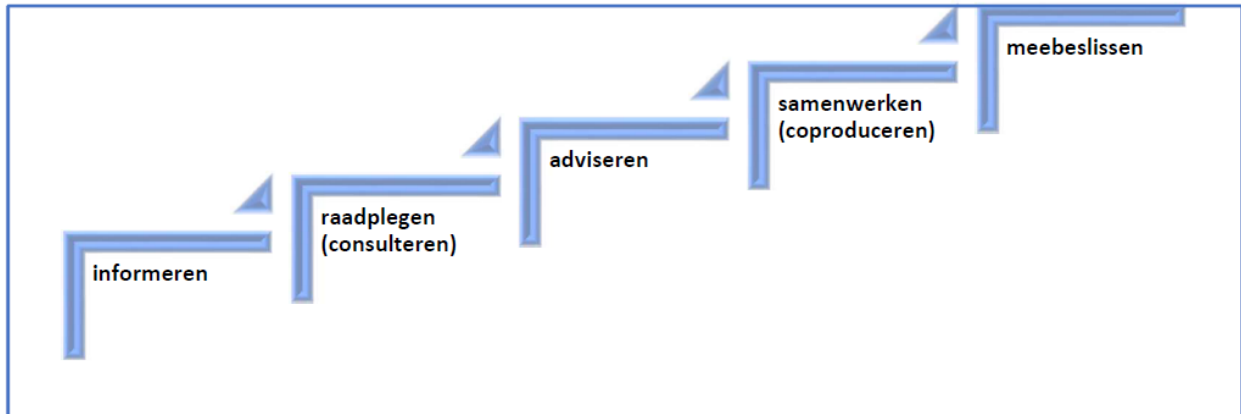
Maatwerk in participatie tijdens het project

Elk project is uniek en vergt een eigen oplossing voor het betrekken van de omgeving. Tijdens het project maken EZK en Vermilion duidelijk waar ruimte is voor alternatieven en waar niet (bijvoorbeeld door omgevingsaspecten, kosten of technische haalbaarheid). Dat betekent dat bij elke mijlpaal (besluit) in het project met elkaar wordt stilgestaan hoe participatie in de vervolgstap vorm moet krijgen. Gezamenlijk wordt bekeken wat de ervaringen en inzichten zijn, wat de participatie heeft opgeleverd, wat dit betekent voor het project en wat vervolgstappen zijn. Het participatieplan passen EZK en Vermilion hierop aan.

3. Vormgeven participatie

Participatie kent vele vormen. Deze worden vaak weergegeven volgens de zogenaamde participatieladder, waar belanghebbenden op verschillende niveaus betrokken worden, van lage betrokkenheid (informatie ontvangen) tot intensieve betrokkenheid (meebeslissen).

De participatieladder

Participatie met omgevingspartijen begeeft zich bij het project VDW op de eerste drie treden van de ladder: informeren, raadplegen en adviseren. Met betrokken medeoverheden zoals gemeenten, provincies, waterschappen en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) organiseert EZK verscheiden keren per jaar een ambtelijk en ook een bestuurlijk overleg. Als daar aanleiding voor is, kan voor dit project besloten worden om met sommige partijen participatie in te vullen op de vierde trede. Overheden die tevens bevoegd gezag zijn voor het afgeven van een vergunning staan op de hoogste trede van de participatieladder: zij nemen zelf een besluit over het afgeven van een vergunning binnen de kaders van de geldende wetgeving.

4. Participatie RCR-procedure gaswinning VDW

Participatie met de mensen in de omgeving van het VDW project tijdens deze RCR-procedure is belangrijk voor het project. De omgeving wordt dan ook nauw betrokken, zoals al is gebeurd bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van alternatieven voor de ligging van de nieuwe locatie, maar ook continue informatie over de stand van zaken van het project. In de gehele RCR-procedure wordt onderstaande participatie door EZK en Vermilion uitgevoerd.

4.1 Afstemmingsoverleg

Wij bespreken wensen, zorgen, aandachtspunten, toetsen oplossingsrichtingen en tussenresultaten en halen kennis op. Dit betekent regelmatig afstemmen met omwonenden en vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Indien u in gesprek wilt kunt u dit laten weten via:

- Bureau Energieprojecten
 - Tel.: 070 - 379 89 79
 - E-mail: bureauenergieprojecten@minezk.nl
- Vermilion Energy
 - Tel.: 0517 – 493 333
 - E-Mail: infol@vermilionenergy.com

4.2 Werksessie

Op 25 maart 2021 heeft Vermilion een digitale werksessie georganiseerd. Als deelnemers aan deze werksessie heeft Vermilion de volgende partijen uitgenodigd: Provincie Fryslân, Provincie Drenthe, Gemeente Westerveld, Gemeente Weststellingwerf, Wetterskip Fryslân, Waterschap Drents Overijsselse Delta, stichting cultureel erfgoed, VRO, GasDrOvF, Milieudefensie Westerveld, plaatselijke belangen, directe omwonenden en bewoners die hebben aangegeven betrokken te worden. Verder in de procedure gaan EZK en Vermilion graag in gesprek om de omgeving goed te blijven betrekken bij dit project. Ook worden de gemeenteraden van Westerveld en Weststellingwerf en de provinciale staten van Drenthe en Fryslân gedurende dit traject goed geïnformeerd over het project.

De resultaten van de bijeenkomst en werksessie in begin 2021 zijn meegenomen bij het opstellen van de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (c-NRD).

4.3 Participatie voor locatiealternatieven

De MER fase 1 en de IEA hebben in de zomer van 2022 ter inzage gelegen. Van bewoners, organisaties en overheden zijn in totaal 45 reacties ontvangen. De reactiebundel en antwoordnota staan op de website van RVO. Op 12 juli 2022 heeft de Commissie m.e.r. een voorlopig tussentijds toetsingsadvies uitgebracht over het milieueffectrapport. Naar aanleiding van dat advies, onder meer over natuuraspecten, is een aanvulling op de MER fase 1 geschreven.

Er zijn suggesties uit de omgeving ontvangen voor varianten op enkele van de negen alternatieven. Eind juni 2022 zijn vanuit de omgeving ideeën aangereikt in samenspraak met het Ministerie van EZK. Op verzoek van EZK is Vermilion met deze ideeën verder in overleg gegaan met verschillende stakeholders en omwonenden. Dit heeft geresulteerd in vijf varianten welke worden meegenomen in het proces naar de totstandkoming van een voorkeursalternatief (VKA). Doordat deze varianten op tafel zijn gekomen is er een nieuwe dynamiek in het project ontstaan. Vermilion heeft als initiatiefnemer van het project VDW afstemming gezocht met o.a. omwonenden, Staatsbosbeheer, diverse grondeigenaren, agrarische grondgebruikers, de Koloniën van Weldadigheid en de gemeente Westerveld. De door de omgeving ingebrachte varianten zijn verwerkt in de genoemde aanvulling MER fase 1. Vanaf 14 april 2023 kan iedereen de aanvulling en alle achterliggende onderzoeken

inzien en gedurende 6 weken kan daarop worden gereageerd. De aanvulling gaat dan ook ter advisering naar de Commissie m.e.r. In maart en april 2023 informeerde EZK de bewoners over de voortgang middels een brief naar alle adressen in een straal van circa 5 km rondom de VDW gasvelden.

Behalve de omwonenden zijn ook de betrokken overheden nadrukkelijk uitgenodigd om op de aanvulling te reageren.

4.4 Informatiebijeenkomsten

Aan de formele terinzagelegging van ontwerpdocumenten of –besluiten worden informatiebijeenkomsten gekoppeld. Tijdens de informatiebijeenkomsten kunnen vragen worden gesteld over de stukken die ter inzage liggen en zijn EZK en Vermilion aanwezig om in gesprek te gaan met bewoners. Hiervoor worden ook onafhankelijk specialisten van bijvoorbeeld Staatstoezicht op de Mijnen en TNO uitgenodigd.

2021

In 2021 konden belanghebbenden tijdens verschillende digitale informatiebijeenkomsten hun alternatieven voor de plek van de nieuwe mijnbouwlocatie aandragen en alle bestaande en nieuw ingebrachte alternatieven bespreken. Deze digitale bijeenkomsten hebben op 9 en 11 februari 2021 plaatsgevonden. Later in het jaar werd de concept NRD (c-NRD) ter inzage gelegd en werd er op 8 september een digitale informatiebijeenkomst georganiseerd over de c-NRD.

2022

Aanvullend aan de formele momenten in 2021, is op 17 mei 2022 een fysieke informatiemarkt georganiseerd door EZK in Wilhelminaoord, nadat de MER fase 1 en de Integrale Effectenanalyse ter inzage kwamen. Hier zijn de integrale effecten (dus breder dan alleen milieu) van de, in het participatieproces ingebrachte, alternatieven van locaties gepresenteerd. Op de informatiemarkt waren EZK, TNO-AGE, Vermilion, bureau RAAP en Royal Haskoning DHV aanwezig om vragen te beantwoorden. Hier konden bewoners ook direct een zienswijze indienen.

2023

De staatssecretaris kiest het VKA waarmee de RCR-procedure verder wordt doorlopen. Daarmee is de participatie nog zeker niet afgerond. Juist aan het ontwerp en de inpassing van de gekozen locatie kan nog volop meegedacht worden en wordt de inbreng van de mensen die het gebied het beste kennen zeer gewaardeerd.

4.5 Besluitvorming

In de 2023 komt er een publicatie, met daarin de keuze voor het VKA door de staatssecretaris van EZK en wordt toegelicht waarom hiervoor gekozen is. Hiervoor hebben de ministeries van EZK en VRO de alternatieven onderzocht in fase 1 van het milieueffectrapport (MER). Hier zijn alle reacties van de omgeving meegenomen, zoals bijvoorbeeld zienswijzen, inbreng tijdens overleggen, advies commissie m.e.r., advies regionale besturen etc. Met de uitkomsten van het MER fase 1 en de Integrale Effecten Analyse, waarin behalve de effecten op milieu ook wordt gekeken naar omgeving, techniek, toekomstvastheid en kosten, wordt besloten welke locatie de voorkeur heeft van de onderzochte alternatieven.

4.6 Online projectpagina's

Op speciale projectpagina's van zowel EZK als Vermilion wordt informatie geplaatst die van belang is voor de formele besluitvorming omtrent de RCR-procedure:

- Bureau Energieprojecten: rvo.nl/gaswinning-vdw
- Vermilion Energy: vermilionenergy.nl/vdw

4.7 Algemene informatievoorziening tijdens het hele project

Gedurende het gehele project zijn er een aantal manieren waarop geïnteresseerden op de hoogte worden gehouden van het project:

- Online projectpagina's met inhoudelijke informatie, zoals formele documenten, een infographic met de verschillende processtappen en veelgestelde vragen.
- Brieven versturen in de regio.
- Informatie over de procedure wordt gepubliceerd in de Staatscourant en huis-aan-huisbladen
- Fysieke bijeenkomsten (mogelijk digitaal).
- Geïnteresseerden kunnen altijd contact opnemen met EZK en Vermilion over het project.
- Er vinden een paar keer per jaar overleggen plaats met decentrale overheden op ambtelijk en bestuurlijk niveau.
- Er is een aparte begeleidingsgroep samengesteld om de belangen voor het UNESCO werelderfgoed mee te nemen, bestaande uit Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en decentrale overheden.

Bijlage

Bijlage 1: Reacties voorstel voor participatie 2021

In de periode van 18 december 2020 tot en met 13 februari 2021 heeft iedereen kunnen reageren op het voorstel voor participatie. Op basis van de binnengekomen reacties is het participatieproces bijgesteld en is concreet invulling gegeven aan het opstellen van de concept-NRD. Op basis van alle ingebrachte reacties die betrekking hebben op 'informatie' en 'betrokkenheid' is het participatieplan aangepast. Hieronder kunt u lezen welke suggesties er zijn gedaan en wat EZK en Vermilion met deze suggesties doen. Als u gedurende het project nog suggesties heeft voor ons, dan kunt u altijd contact opnemen met EZK of Vermilion. Het participatieplan is een levend document.

Voorstellen met betrekking tot:

- ***Persoonlijke informatie en tijdig informeren van bewoners en belangenorganisaties***
Er worden brieven uitgestuurd in de regio om omwonenden en geïnteresseerden op de hoogte te houden van het project. Het gaat hier om een lange procedure. Als er wat nieuws te vertellen valt over het project, zoals nieuwe stappen in de procedure of een uitnodiging voor een bijeenkomst zullen EZK en Vermilion actief naar buiten treden. Daarnaast zetten zij nieuws op de websites. Zodra er concrete stappen worden genomen in de uitvoer van het project, dan worden directe omwonenden en belangenorganisaties nauw betrokken. Verder gaan zowel EZK als Vermilion graag in gesprek en kunt u ten alle tijden contact met EZK en Vermilion opnemen.
- ***Inspraak en participatie***
EZK en Vermilion vinden het belangrijk dat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn en er ook ruimte is om geïnteresseerden te betrekken en te informeren tijdens de hele procedure van het project. U kunt in de schematische weergave van de procedure (infographic) op de website terugvinden wanneer en waarover u kunt meedenken, uw bijdragen kunt leveren en kunt inspreken. De provincies, gemeenten en waterschappen zijn wettelijke adviseurs tijdens de procedure. Aanvullend op de wettelijke adviesvraag worden ook de gemeenteraden, statenleden en besturen regelmatig actief geïnformeerd.
- ***Delen van projectinformatie***
Het voornemen en voorstel van participatie is in december 2020 gepubliceerd. Van 25 augustus tot en met 5 oktober heeft de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (c-NRD) ter inzage gelegen voor de milieueffectrapportage. De volgende stap is de publicatie van de definitieve NRD (voorjaar 2022). In de NRD staat het 'waarom' (nut en noodzaak) van het voornemen, welke alternatieven en varianten in het MER worden onderzocht, welke milieu- en omgevingsthema's in beeld worden gebracht en de diepgang en methode van het onderzoek. Naarmate het project vordert gaat u ook meer informatie over het project ontvangen. Veel gegevens zijn nu nog niet bekend. De effecten en risico's van de winning zelf komen in een later stadium aan bod in het MER. Van de c-NRD is een gemakkelijk leesbare samenvatting gemaakt. Deze is sinds de ter inzage legging op de website geplaatst en blijft beschikbaar.
- ***Delen van informatie in kranten***
Kennisgevingen voor ter inzage legging en uitnodigingen voor bijeenkomsten in die periodes worden (online) gepubliceerd in de Staatscourant, maar ook in de plaatselijke huis-aan-huisbladen. EZK streeft er naar om deze formele aankondigingen toegankelijk en begrijpelijk te maken voor iedereen.